

Шагаа – ыдыктыг байырлалывыс!

Моген-Бурен ортумак школазынын
башкызы: Ооржак А.Н.

Кызыл-Хая, 2019ч.

Тыва чонум чанчылдары
Тывызыксыг аажок чараш.
Шаандан тура чаңчыл болган
Шагаа деп бир байырлал бар.
Шагаа дээрге тыва чоннуң
Чаагай сүзүк, чаңчылы-дыр.
Айның чаазын, хүннүң эртенин
Алгап йөрээн байыры-дыр.

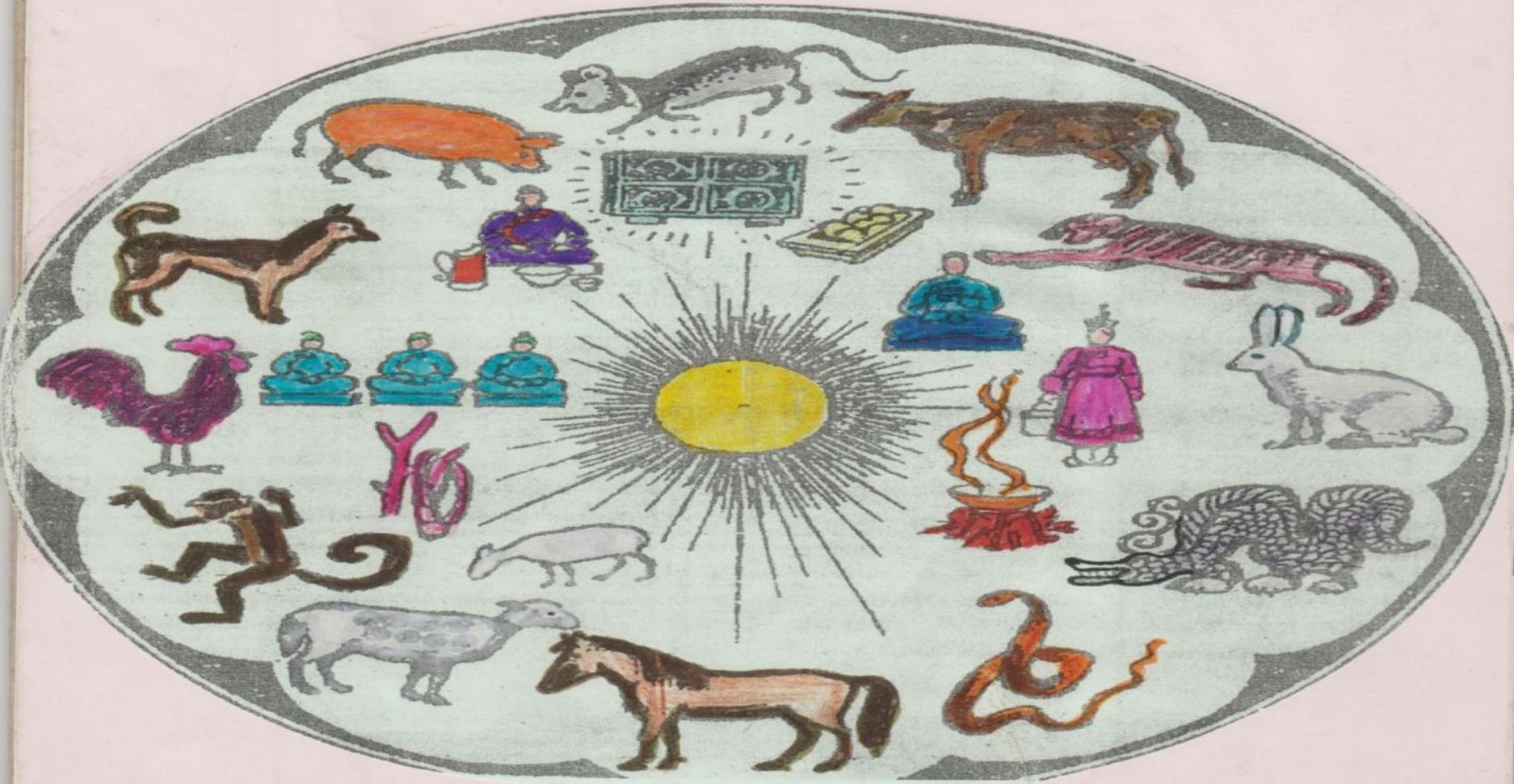

ШАГДА

БИЛЕ!

Шагаанын ёзулалдары:

Саң салыры, чалама баглаары,
чажыг чажары болгаш йөрээл
салыры, чалбарыыры, ак харга
арыгланып кактаныры,
чуңгулаары, мөөрейлиг оюннар
ойнаары, Шагаа дою кылыры.

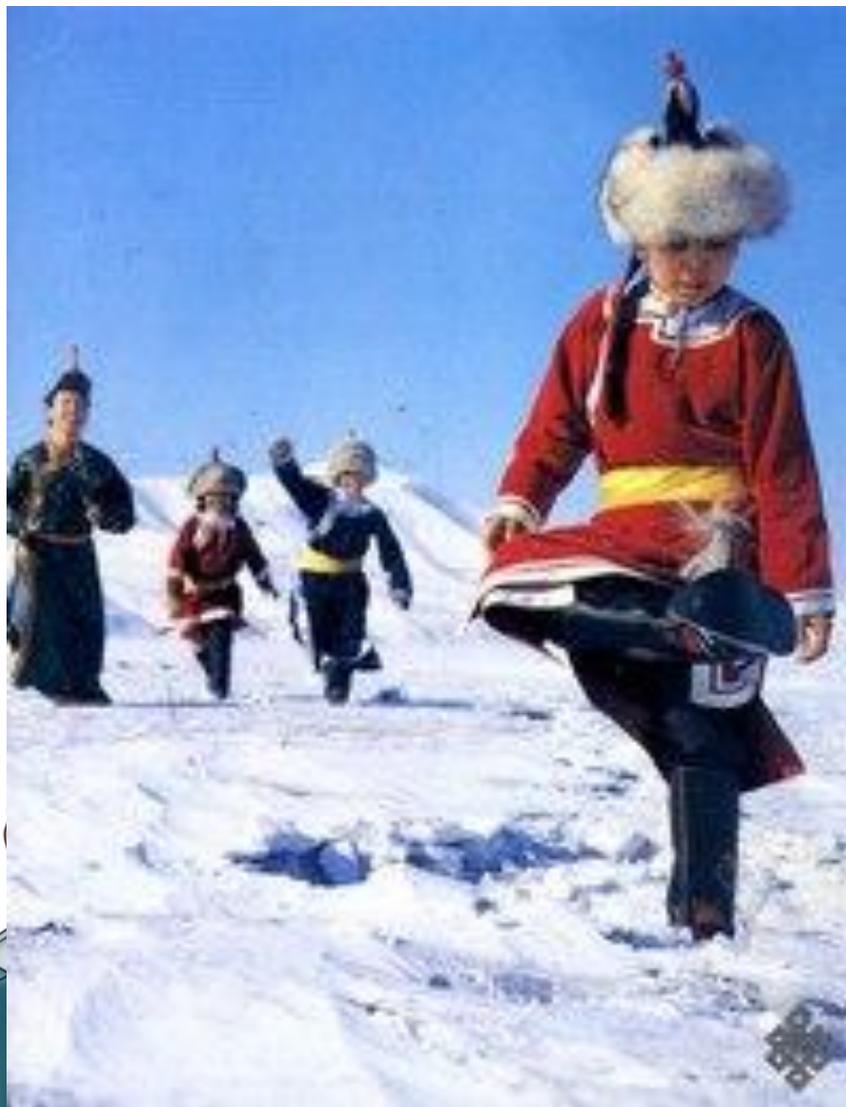
Шагааның оюннары:

- «Аскак – кадай», «Согур - Аза»;
- «Тевек»;
- «Улустуң аас чогаалының биче хевирлеринге мөөрейлежири»;
- «Чинчи чажыраары»;
- «Кажык»;
- «Хуреш», «Хурежип ойнаары»;
- «Аржыыл кагары», «Баг кагары»...

Төвөктээри

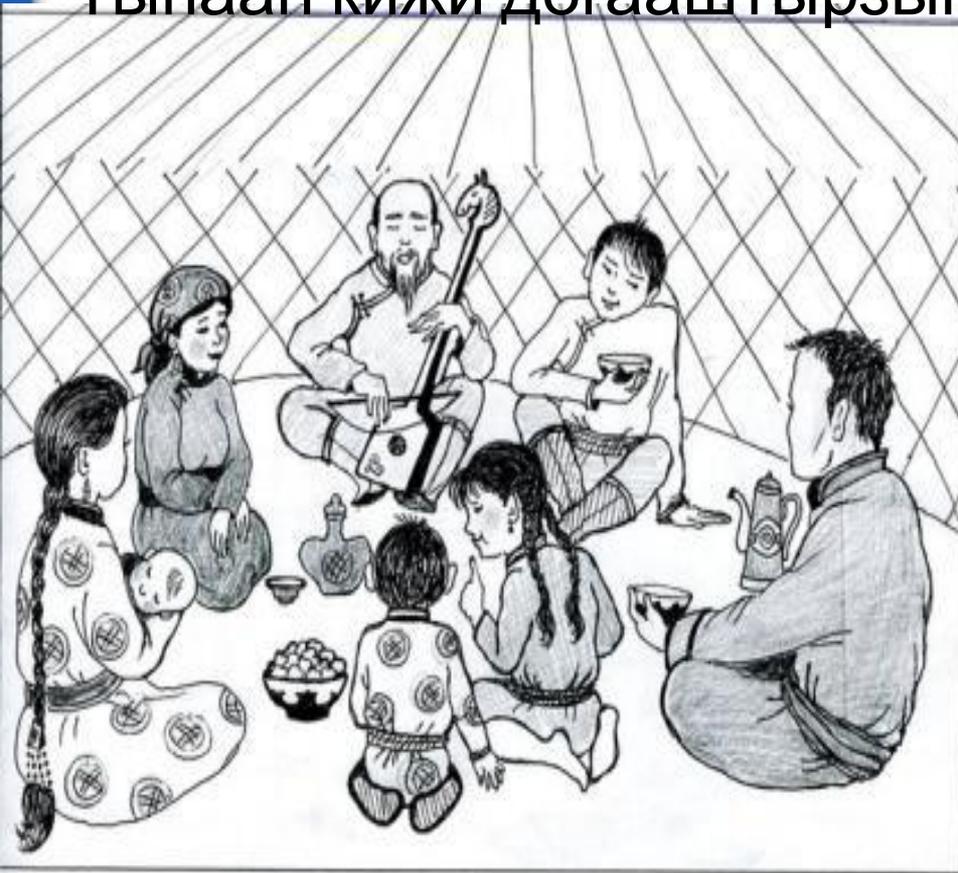
Шагаа хүнү мөөрейлиг,
Адыг-чарыш
маргылдаалыг.

Чадан адаал, багдан кагаал,
Адаан ЭЭЛ.

Тыва чонум тывынгыр чон,
Дынгылдайлап ойнап-
хөглээр.

Тывызыктап маргыжаалам,
Тыпаан кижидогааштырзын!

Үлегер сөстө нүгүл чок.
Үер сугда байлаң чок.
Үлегер домактардан
Угаады кааптаалыңар,
че!

Кажыкты ойнаары

□ Кажыкты дүжүрүп кагары;

□ Кажыкты хожулап кагары

□ Кажык адары;

□ Кажык-биле аът чарыштырары;

□ Кажыкты чыттырып кагары;

*Кичээнгейлиг
ажылдааныңар
дээш
четтирдивис!*

